

Tytuł: **Zarządzanie szkołą wyższą. Dylematy i wyzwania**

Autorzy: Janusz Dworak, Jacek Jaworski (red.)

Wydawnictwo: CeDeWu.pl

Rok wydania: **2011**

Opis:

Nowoczesna gospodarka oparta na wiedzy stawia przed wyższymi uczelniami specyficzne wymagania. Dotyczą one nie tylko samego przekazywania wiedzy, ale także metod jego organizacji i sterowania. To z kolei jest domeną zarządzania szkołą wyższą. Zebrane w XIV. tomie Prac Naukowych Wyższej Szkoły Bankowej w Gdańsku prace pokazują dylematy i wyzwania związane z zarządzaniem nowoczesną uczelnią. W szczególności zaś dotyczą:

- wzajemnych zależności pomiędzy szkołą wyższą i jej otoczeniem,
- organizacji i metod zarządzania uczelnią,
- narzędzi zarządzania jakością w szkole wyższej.

Publikacja ta adresowana jest przede wszystkim do menedżerów współczesnych uczelni. W swoich zamierzeniach ma jednocześnie być przyczynkiem do rozpoczęcia dyskusji naukowej nad procesami związanymi z zarządzaniem i organizacją szkoły wyższej.

Spis treści:

Wprowadzenie 11

Część I

Funkcjonowanie szkół wyższych w otoczeniu społeczno-gospodarczym. Relacje i zależności

1. Rola szkół wyższych w realizacji strategii rozwoju regionu - Anna Berezka 15

1.1. Strategia regionu a szkoły wyższej 16

1.2. Koncepcja miasta wiedzy i rola uczelni w mieście wiedzy 20

Streszczenie/Summary 27

Bibliografia 28

2. Problemy dopasowania oferty kształcenia szkół wyższych do potrzeb rynku pracy w Polsce - Agnieszka Jakubowska, Anna Rosa 29

2.1. Zmiany w szkolnictwie wyższym w Polsce 30

2.2. Szkolnictwo wyższe a rynek pracy 36

2.3. Jak podnieść użyteczność wyższego wykształcenia? 40

Streszczenie/Summary 42

Bibliografia 43

3. Edukacja jako sposób na niedopasowania strukturalne na rynku pracy - Aneta Trych 45

3.1. Niedopasowania strukturalne 45

3.2. Zmiany na rynku pracy absolwentów szkół wyższych w Polsce 46

3.3. Edukacja dla rynku pracy 48

3.4. Działania dostosowujące ofertę edukacyjną do potrzeb rynku pracy 54

Streszczenie/Summary 59

Bibliografia 60

4. Znaczenie szkolnictwa wyższego w rozwoju "gospodarki opartej na wiedzy" -

Agnieszka Jakubowska, Anna Rosa 63

4.1. Szkolnictwo wyższe w Polsce 65

4.2. Wydatki na szkolnictwo wyższe 70

4.3. Nakłady na B+R 74

Streszczenie/Summary

Bibliografia 79

5. Relacje z otoczeniem gospodarczym jako element kształtowania programu kształcenia. Doświadczenia z "Programu Partnerstwa Biznesowego" w Wydziale Zamiejscowym w Chorzowie WSB w Poznaniu - Krzysztof Koj 81

Streszczenie/Summary 93

Bibliografia 95

6. Wpływ otoczenia gospodarczego na kształtowanie programu kształcenia. Przykład wdrożenia - Krzysztof Koj 97

Streszczenie/Summary 103

Bibliografia 105

7. Wizerunek szkoły wyższej - Janusz Dworak 107

7.1. Elementy wizerunku szkoły wyższej 108

7.2. Graficzne elementy wizerunku szkoły wyższej 113

Streszczenie/Summary 117

Bibliografia 119

8. Doświadczenie praktyczne nauczycieli akademickich - wyznacznik wizerunku wyższej uczelni - Iwona Kowalska 121

8.1. Deficyt kwalifikacji zawodowych u absolwentów szkół wyższych 123

8.2. Formy wyróżniania nauczycieli akademickich z doświadczeniem praktycznym 125

8.3. Propozycje zmian zawarte w znowelizowanej ustawie o szkolnictwie wyższym 126

8.4. Proponowane zmiany w zakresie podniesienia rangi doświadczenia praktycznego nauczycieli akademickich 127

8.4.1. Umożliwienie naukowcom zdobycia praktyki w ramach staży 127

8.4.2. Umożliwienie realizacji dydaktyki razem z praktykiem 132

8.4.3. Wyróżnianie w ocenach okresowych nauczycieli z doświadczeniem praktycznym 133

Streszczenie/Summary 136

Bibliografia 137

9. Motywacja podjęcia studiów wyższych, wyboru specjalności i ocena uczelni na przykładzie Wydziału Zarządzania Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie - Piotr Górski 139

9.1. Charakterystyka środowiska społecznego i motywacji podjęcia studiów wyższych przez badanych studentów 141

9.2. Interpretacja informacji o rynku pracy, rozwój kompetencji zawodowych i ocena oferty uczelni 146

Streszczenie/Summary 150

Bibliografia 151

**10. Internacjonalizacja szkolnictwa wyższego w Polsce: perspektywa ukraińska -
Kateryna Meller 153**

10.1. Uzasadnienie skierowania polityki zagranicznej szkół wyższych na Wschód 153

10.2. Szkolnictwo wyższe na Ukrainie 156

10.3. Studia w Polsce 160

Streszczenie/Summary 164

Bibliografia 164

Część II

Organizacja współczesnej szkoły wyższej. Dylematy zarządzania

**11. Nowelizacja ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym - konsekwencje dla zarządzania
szkołą wyższą - Maciej Markowski 169**

11.1. Uwarunkowania zmian 169

11.2. Ustrój uczelni 170

11.3. Zarządzanie uczelniami - wybrane aspekty 172

11.3.1. Zarządzanie strategiczne 172

11.3.2. Zarządzanie zasobami ludzkimi 174

11.4. Konkurencyjność uczelni 175

11.4.1. Oferta kształcenia 176

11.4.2. Konkurencyjność w aspekcie międzynarodowym 178

Streszczenie/Summary 180

Bibliografia 180

**12. Strategie uczelniane - antycypacja, translacja czy pseudokonformizacja celów
polityki rozwoju szkolnictwa wyższego? - Agnieszka Dziedziczak-Foltyn 183**

12.1. Kierunek modernizacji uniwersytetów w polityce unijnej 185

12.2. Rozwój szkół wyższych jako priorytet państwa polskiego 188

12.3. Stan wiedzy na temat zarządzania strategicznego w szkołach wyższych 192

12.4. Wymogi i wytyczne odnośnie strategii rozwoju uczelni 194

12.5. Uwagi na temat uniwersyteckich strategii i programów rozwojowych 195

Streszczenie/Summary 199

Bibliografia 200

13. Kształtowanie kultury organizacyjnej uczelni niepublicznej - Justyna Zawadzka 203

13.1. Kultura organizacyjna - definicja pojęcia 204

13.2. Diagnozowanie i typologia kultur organizacyjnych 206

13.3. Identyfikacja kultury organizacyjnej w uczelni niepublicznej - wyniki badań .209

Streszczenie/Summary 216

Bibliografia 217

**14. Zarządzanie marketingowe w amerykańskich uczelniach prywatnych typu for profit
- Maciej Kolasiński 219**

14.1. Charakterystyka uczelni for profit 219

14.1.1. Uczelnie prywatne w USA - porównanie dwóch typów 219

14.1.2. Wielka Piątka - największe uczelnie for profit w USA 221

14.1.3. Studenci uczelni for profit 222

14.2. Marketing-mix uczelni for profit 223

14.2.1. Zarządzanie marketingowe 223

14.2.2. Strategia cen i zarządzanie kosztami 224
14.2.3. Zarządzanie produktem edukacyjnym 225
14.2.4. Zarządzanie komunikacją marketingową 226
14.2.5. Strategia dystrybucji - uczelnie sieciowe 226
14.2.6. Zarządzanie zasobami ludzkimi 228
Streszczenie/Summary 229
Bibliografia 230

15. Podejście procesowe w zarządzaniu uczelnią wyższą - Joanna Sokółowska 231
15.1. Organizacja procesowa - rozważania teoretyczne 232
15.1.1. Specyfika procesu biznesowego 232
15.1.2. Zarządzanie procesami 233
15.1.3. Klasyfikacja procesów biznesowych 233
15.1.4. Miary procesów 234
15.1.5. Mapa procesów 235
15.2. Procesy oraz ich identyfikacja w uczelni wyższej 236
Streszczenie/Summary 241
Bibliografia 242

16. Kapitał intelektualny w zarządzaniu szkołą wyższą - dylematy - Jerzy Gwizdała 243
16.1. Kapitał intelektualny jako specyficzny zasób uczelni wyższej 244
16.2. Efektywne zarządzanie kapitałem intelektualnym 246
16.3. Kapitał intelektualny w procesie zarządzania ryzykiem 250
Streszczenie/Summary 253
Bibliografia 254

17. Proces zarządzania zmianą w bibliotece wyższej uczelni niepublicznej - Aleksandra Ignaczak 255
17.1. Modele zarządzania zmianą 256
17.2. Źródła oporów pracowników wobec procesu wprowadzania zmiany 259
17.3. Podstawy komunikowania i pokonywania oporów przez menedżera zmiany 261
17.4. Tworzenie kultury organizacyjnej przyjaznej wprowadzaniu zmian 264
Streszczenie/Summary 267
Bibliografia 267

18. Proces budżetowania w niepublicznej szkole wyższej - Paweł Wnuczak 269
18.1. Rola budżetowania w zarządzaniu niepubliczną uczelnią wyższą 270
18.2. Proces tworzenia budżetu w niepublicznej szkole wyższej 271
18.2.1. Budżet sprzedaży w niepublicznej szkole wyższej 274
18.2.2. Przygotowanie budżetu dydaktyki w niepublicznej uczelni 276
18.2.3. Zasady opracowania budżetu działalności naukowo-badawczej w niepublicznej szkole wyższej 281
18.2.4. Budżet działalności pomocniczej w niepublicznej szkole wyższej 284
Streszczenie/Summary 286
Bibliografia 287

19. Ekonomiczno-prawne aspekty funkcjonowania związku uczelni - Jacek Patyk, Paweł Zygarłowski 289
19.1. Podstawy prawne związku uczelni 290
19.1.1 Osobność prawna związku uczelni 290

19.1.2. Utworzenie związku uczelni 291
19.1.3. Działalność związku uczelni 293
19.2. Modele funkcjonowania związku uczelni 295
19.3. Finansowo-zarządczy model związku uczelni 299
19.4. Opodatkowanie związku uczelni 302
19.4.1. Podatek dochodowy od osób prawnych 303
19.4.1.1. Prowadzenie ewidencji rachunkowej 303
19.4.1.2. Rozpoczęcie działalności a rok podatkowy 304
19.4.1.3. Dochody zwolnione z opodatkowania 305
19.4.2. Podatek od towarów i usług 309
19.4.3. Podatki lokalne 312
19.5. Związek uczelni w praktyce 314
Streszczenie/Summary 316
Bibliografia 317

20. Zarządzanie akademickimi strukturami sieciowymi - Paweł Zygarłowski 321
20.1. Rodzaje struktur sieciowych 322
20.1.1. Uczelnie wielokampusowe 322
20.1.2. Grupy uczelni 325
20.1.3. Związki uczelni 330
20.2. Zarządzanie strukturą sieciową 330
Streszczenie/Summary 334
Bibliografia 335

Część III

Zarządzanie jakością w szkole wyższej. Kluczowe problemy

21. Zarządzanie jakością w uczelni wyższej. Ujęcie holistyczne - Bolesław Goranczewski 339

21.1. Proces Boloński jako fundament myślenia projakościowego w szkolnictwie wyższym 341
21.2. Pozostałe determinanty projakościowego ukierunkowania uczelni wyższych 344
21.3. Zapewnienie jakości kształcenia a zarządzanie jakością uczelni wyższej 349
Streszczenie/Summary 355
Bibliografia 356

22. Wybrane instrumenty zarządzania jakością kształcenia w szkołach wyższych na przykładzie Politechniki Opolskiej - Daniel Puciato, Bolesław Goranczewski, Agnieszka Łoś 359

22.1. Jakość i ilość - podstawowe interpretacje 361
22.2. Proces zarządzania jakością kształcenia w szkole wyższej 362
22.2.1. Pojęcie usług edukacyjnych 362
22.2.2. Istota jakości usług edukacyjnych 363
22.2.3. System zarządzania jakością kształcenia w szkole wyższej 365
22.3. Zastosowanie instrumentów zapewnienia jakości kształcenia w szkole wyższej - studium przypadku 367
Streszczenie/Summary 370
Bibliografia 371

23. Kodeksy etyczne na gruncie środowisk akademickich - Katarzyna Mizera	373
23.1. Etos akademicki	
23.2. Kodeksy etyczne w organizacji	375
23.3. Kodeksy etyczne uczelni wyższych	377
Streszczenie/Summary	383
Bibliografia	384